

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 110/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., V., zastúpeného advokátom Mgr. R. V., D. K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 78/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M.. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2010 doručená sťažnosť J. M., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. R. V., D. K., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 78/2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 19. mája 2006 podal sťažovateľ Okresnému súdu Dolný Kubín žalobu o náhradu škody na majetku v sume 258 333,70 Sk. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 7 C 105/2006. Vyjadrenie žalovaného v 1. a 2. rade k žalobe bolo Okresnému súdu Dolný Kubín doručené 4. júla 2006, vyjadrenie vedľajšieho účastníka 12. júla 2006. Sťažovateľovi bolo vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe spolu s výzvou doručené 30. marca 2007. Sťažovateľ svoje vyjadrenie doručil Okresnému súdu Dolný Kubín 10. apríla 2007.

Novelou zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov došlo s účinnosťou od 1. januára 2008 k zmene miestnej príslušnosti súdov, v dôsledku čoho bola predmetná vec postúpená okresnému súdu, ktorý ju zaevidoval pod sp. zn. 3 C 78/2008.

Sťažovateľ 5. júna 2009 požiadal okresný súd o nariadenie termínu pojednávania vo veci.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol: *„do dnešného dňa sťažovateľovi termín pojednávania oznámený nebol, t. j. v konaní, vedenom pod sp. zn. 3C/78/2008 (pôvodná spisová značka na Okresnom súde Dolný Kubín: 7C/105/2006), ktoré bolo začaté 19. 05. 2006, do dnešného dňa – 27. 01. 2010 nebol stanovený termín pojednávania. Nečinnosť okresného súdu trvá už viac ako 33 mesiacov (z toho prvých 9 mesiacov ide o nečinnosť Okresného súdu Dolný Kubín), ktoré obdobie bolo vypočítané na základe toho, že posledný úkon súdu bol vykonaný 30. 03. 2007 (vyjadrenie sťažovateľa spolu s výzvou okresného súdu na vyjadrenie) a sťažnosť na Ústavný súd je podaná v januári 2010.“*

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že *«už viac ako 33 mesiacov nečinnosti príslušného okresného súdu je veľmi dlhá doba, počas ktorej sťažovateľ nemá*

akékoľvek informácie týkajúce sa podanej Žaloby a jeho nárok, ktorý si v Žalobe uplatňuje, zostal zo strany príslušného okresného súdu „bez povšimnutia“. Sťažovateľ sa nachádza v stave právnej neistoty, pretože do dnešného dňa nebolo zo strany okresného súdu vo veci podanej Žaloby nariadené pojednávanie.».

Z čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj z ustanovenia § 53 zákona o ústavnom súde podľa sťažovateľa vyplýva, že „*niet iného súdu, ktorý by chránil základné právo sťažovateľa na prekovanie veci bez zbytočných prietahov a rovnako, že sťažovateľ nemôže na ochranu svojho základného práva uplatniť žiadne opravné prostriedky*“.

Na základe uvedeného preto sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po vykonanom dokazovaní vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo J. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 3C/78/2008 (pôvodná sp. zn. Okresného súdu Dolný Kubín: 7C/105/2006) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Námestovo prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 3C/78/2008 konal bez zbytočných prietahov.

3. Jánovi M. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000 EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Námestovo povinný vyplatiť do 2 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Námestovo je povinný nahradiť J. M. trovy právneho zastúpenia vo výške 303,31 EUR (slovom tristotri eur tridsaťjeden eurocentov) na účet advokátskej kancelárie JUDr. J. ADVOKÁT DK, s. r. o. do 2 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Primerané finančné zadostučinenie sťažovateľ žiada s odôvodnením, že „*utrpel psychickú ujmu spočívajúcu v márnosti, nespravodlivosti a krivde, že v rozhodnom čase*

nedosiahol spravodlivú ochranu svojich práv a právom chránených záujmov. Sťažovateľ sa nachádza v stave právnej neistoty, súdna ochrana jeho zákonom chránených práv zlyhala...“.

Sťažovateľ vyhlásil, že netrvá na osobnej účasti na prerokovaní sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 78/2008.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich v sťažnosti označených práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k urýchleniu konania, resp. odstráneniu nečinnosti súdu, sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ neuviedol tvrdenie ani nepredložil žiadny listinný dôkaz o tom, že by podal okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Ústavný súd napriek tomu zistil, že sťažovateľ 4. februára 2010 podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch. V odpovedi sp. zn. Spr. 4506/10 z 23. februára 2010 predsedníčka okresného súdu konštatovala, že na okresnom súde došlo k prieťahom v konaní a uviedla: „*dôvodom nekonania však boli objektívne skutočnosti, a to presun veľkého množstva spisov z Okresného súdu Dolný Kubín na Okresný súd Námestovo a nemožnosti sudcu všetky pridelené veci naštudovať a priebežne v nich konať a taktiež nedostatočné personálne obsadeného súdu sudcami. Verím, že v budúcnosti nevzniknú prieťahy v konaní, na čo dohliadnem sledovaním priebehu konania v pravidelných trojmesačných lehotách.*“

Ústavný súd zastáva názor, že podanie sťažnosti predsedníčke okresného súdu 4. februára 2010 (vybavenej 23. februára 2010) po podaní sťažnosti ústavnému súdu (29. januára 2010) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010